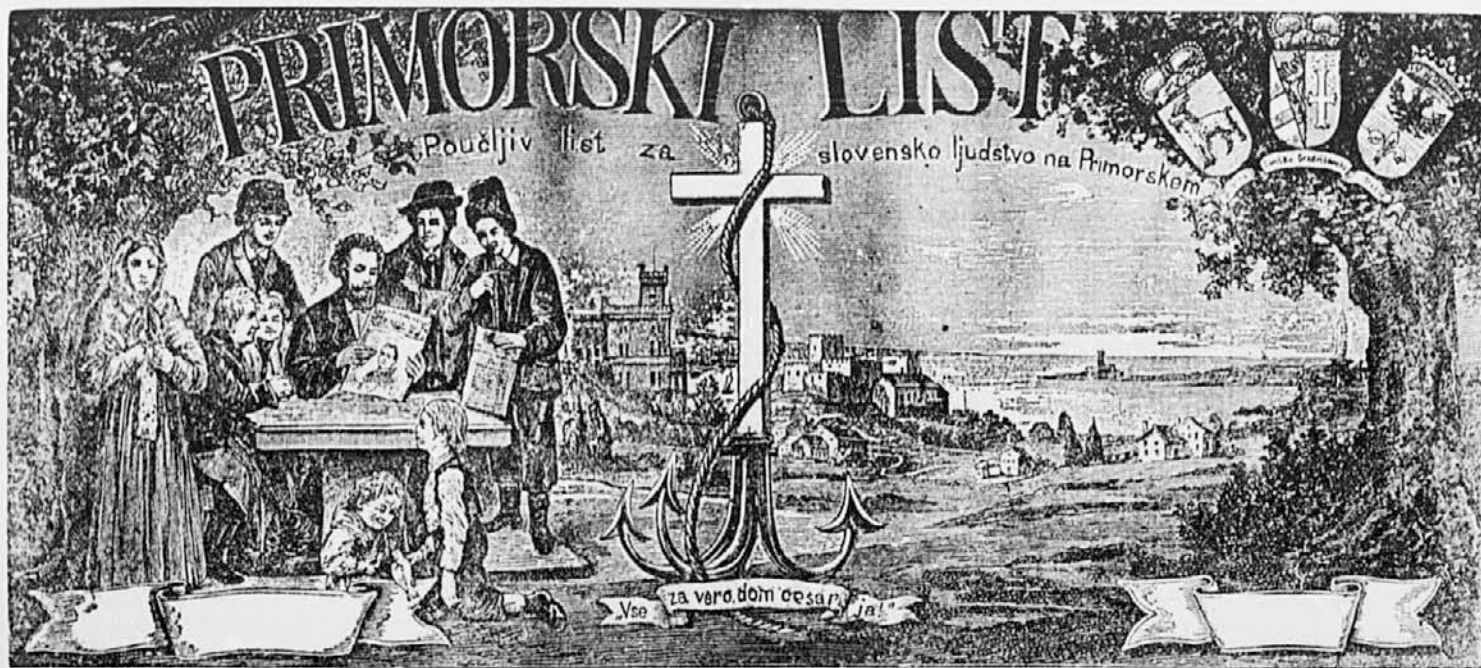

Izhaja vsaki četrtek ob 8. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 kron, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 kron, za pol leta K 1-50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Vetrinri št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ul. št. 16.

Posamezne številke se propajajo v tobakarnah v Gosposka ul. 9, v ulici Silvio Pellico, v ul. Ponte Nuovo 9, v Kapucinski ulici 1, v Semeniški ul. 12, v prodajalni »Kat. tiskov. društva« Semeniška 10, v Šolski ulici, Nunki ulici, na Josip Verdijevev tekalšču nasproti mestnem vrtu, po 8 v.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Kako služimo domovini?

Naši listi razmotrivajo večkrat vprašanje, ali se bodo mogli Slovenci vzdržati nasproti velikim navalom tujih narodov. To so prazni strahovi! Kajpada se bomo vzdržali, a ko le sami hočemo. Vse je od nas odvisno, vse je v naših rokah. Pesnik Vodnik pravi:

Išče te sreča,
um ti je dan,
našel jo bodeš,
ak' nisi zaspan!

Da se vzdržimo, ni dovolj le narodno probujenje in navdušenje, ampak je potrebno tudi in sicer pred vsem kulturno in gospodarsko delo. Naše ljudstvo mora postati bolj pridno, bolj delavno, bolj trezno, bolj napredno, bolj varčno, bolj moralno in pošteno, ko naši nemški in italijanski sosede. V tem zmislu bi morali delovati vsi, katerim je blagor našega naroda pri srcu. Ako bomo v tem zmislu delovali, nas ne bo mogla nobena sila premagati!

Tega mnenja pa ni tisti učitelj, ki je v »Soči« pozival svoje tovariše, naj širijo med ljudstvo »Primorca«, »Primorec« in »Soče« širita med narodom liberalizem t. j. nevero, nemoralnost, razdivjanost, zapravljivost, potratnost itd. Vse to pelje posameznike in ves narod v propast. Mi ne trdimo, da delajo gospodje okolu teh listov namenoma za propast slovenskega naroda, a njih delo vodi v resnici le tja. Temu priča so **polomi**, ki so se pojavili gospodom okolu »Soče« pred lastnim pragom!

Zelo slabo bi služilo naše učitelstvo svojemu narodu, ako bi širilo »Sočo« in »Primorca«. Delalo bi indirektno za narodni polom. Naše ljudstvo ima za šole velikanske stroške, ki jih težko nosi, zato pa pričakuje od učiteljstva resne pomoči in složnega delovanje. Kaj bi bilo lepšega, ko da bi učiteljstvo složno delovalo z duhovščino, da bi se drug-drugemu pomagali vzgajati narod za visoki cilj krščanske svobode in prosvete, za zmago našega narodnega ideala?

Priznavamo radi, da je mnogo učiteljev, ki hodijo pravo pot, a velika večina je — žal v liberalnem taboru! Največ kriva temu je vlada, ki daje učitelstvu take naloge, ki niso kos svoji nalogi! Tako se nam narod pohujšuje že v ljudski šoli. Že mali paglavci si šepetajo, da je učitelj liberal, da je nadzornik liberal!

Koliko dobrega in za narod važnega bi lahko učitelstvo storilo v šoli in zunaj šole! Kjer je dober učitelj, se v ljudstvu to tudi pozna in mi v tem oziru radi priznamo nekaterim učiteljem velike zasluge. Narod jim bo hvaležen.

Vse drugače pa je tam, kjer vodi učitelj opozicijo proti duhovščini, prireja plese in zabavlja po čitalnicah in krčmah proti farjem.

Kljub vsem ljudskim šolam in kljub ogromnim stroškom za šole in za šolska poslopja je naše ljudstvo v kulturnem in gospodarskem oziru se vsakim dnem na slabšem. Zapravljivost, pijančevanje, razdivjanost, kaznjiva dejanja, mržnja do dela, zlasti do kmetijskega dela, postopanje itd. se mej našo mladino množi. Vsporedno se množijo tudi **dolgovi**, ki bodo zadušili našega kmeta.

Kdor hoče res narodu koristiti, naj nikar ne širi »Primorca« in »Soče«, ampak naj stopi rajši med sodelavce našega lista. **Se svojim vplivom naj skuša spraviti naš list v vsako slovensko družino.** Skuša naj z vzgledom in naukom resno koristiti narodu.

Ako bodo vsi stanovi resno delovali v tem zmislu, smeli bomo po pravici reči:

Grom in peklo, prazne vaše protinam so steke!

Politični pregled.

Državni zbor.

V večerajšnji seji poslanske zbornice se je vršila razprava o predlogu o skrbstvu, ki je bila odkazana odseku. Nato se je pričelo prvo čitanje vladne predloge v zadevi izpremembe rudarskega zakona. Ta in še dve drugi manjši predlogi pristojbinskopravnega značaja so bile tudi odkazane odseku.

Nato se je nadaljevala razprava o nujnem predlogu posl. Körnerja o zastavljanju čeških sodnikov.

Danes je na dnevnem redu drugo čitanje proračunskega provizorija.

Na počitnice pojde zbornica skoro gotovo dne 20. t. m. Nekateri pa menijo, da se zgodi to že 16. t. m.

Proračunski odsek.

Proračunski odsek je nadaljeval v pondeljek podrobno razpravo o začasnem proračunu. Poslanec Schraifl je naglašal, da mora biti Avstrija na jugu za vsak slučaj ravno tako pripravljena, kakor je pripravljen sosed proti njej. Južna državna meja je zaprta z utrdbami le na eni polovici proge, medtem ko ni na drugi polovici avstrijskega ozemlja nič preskrbljeno za varnost. — Italija ima celo vrsto cest prve vrste, ki vodijo do avstrijske meje, v Avstriji imamo pa zgolj kolovoze. Avstrijska meja se mora zavarovati z utrdbami, z dobrimi cestami ali z drugimi vojaškimi varnostnimi napravami. Vojakov imajo Lahi ob meji trikrat več, kakor jih ima naša država.

Proračunski odsek je v torek končal razpravo o proračunskem provizoriju. 6-mesečni provizorij je bil vsprejet z 29 proti 20 glasovom. Proti provizoriju so glasovali soc. demokratje, Malorusi Italijani, Jugoslovani, med njimi tudi »Hrvatsko - slovenski klub«, ki je bil za 4-mesečni provizorij. Proti so

glasovali tudi češki radikali in češka neodvisna skupina. Mladočelhi, agrarci in katoliško-narodni Čelhi so glasovali za provizorij. S tem so dejanski prestopili v vladni tabor. Vsprejet je bil v tej seji med drugim tudi predlog dr. Korosca, da naj se dovolijo 3 milijoni za olajšanje draginje živil.

Včeraj je proračunski odsek razpravljaval o italijanski pravni fakulteti. Proti ustanovitvi sta govorila nemška poslanca Wolf in Erlar in sicer v znamenja obstrukcije. Med govorom posl. Erlarja se je nekoliko poslancev oddaljilo. Vsled tega je posl. Wolf predlagal konec seje in seja se je morala zaključiti radi nesklepčnosti.

Odstop šefa generalnega štaba.

Šef generalnega štaba Konrad pl. Hötzenдорf se je v četrtek odpovedal svojemu mestu in cesar ga je tudi odpustil. O vzroku odstopa šefa generalnega štaba krožijo najrazličnejše vesti in se najbolj vzdržuje ona, da je odstopil vsled konflikta z ministrom zunanjih zadev grofom Aehrenthal, čigar neenergične zunanje politike ni hotel in ni mogel odobravati.

Novi šef generalnega štaba.

Armadni naredbeni list objavlja cesarjevo ročno pismo, s katerim je imenovan feldmaršallejtnant Schemua za šefa generalnega štaba.

Kulturnobojni Zenkerjev predlog v odseku državnih uslužbencev sprejet. — Odločen nastop poslanca Gostinčarja.

V ponedeljkovi seji odseka za državne uslužbence je odsek sprejel predlog znanega framasona Zenker-ja, po katerem dobe pokojnine tudi priležnice takih uradnikov, ki so se ločili od svojih žena. Naš poslanec Gostinčar je ostro nastopil proti Zenkerjevemu kulturnobojnemu predlogu, po katerem bi se podpirala nemoralnost. Svobodomiselna odsekova večina je pa glasovala za Zenkerjev predlog. Poslanec Gostinčar v imenu Jugoslovanov, krščanski socialci in Italijani so priglasili proti Zenkerjevemu predlogu manjšinski predlog. Sicer pa nima predlog, sprejet v odseku, nobenega pomena; v zbornici bo gotovo padel.

Italijansko - turška vojska.

Italijanom se je zadnje dni posrečilo zavzeti oazo pri Ain-Zari. Bil se je hud boj; kajti tam je bila zbrana glavna moč Turkov in Arabcev. Italijani so zapodili Turke v beg ter jim odvzeli 8 topov. Mrtvih in ranjenih je bilo na obeh straneh veliko število.

Italijanski listi pravijo, da se ni znano, kaj bojo počeli Turki. Izključujejo pa, da bi Turki skušali zopet se polastiti oaze Ain-Zare.

V Bengasiju je položaj neizpremenjen.

Glede italijanske flote se še ne ve, kaj pravzaprav namerava. Vsekako pa

se zdi, da je opustila misel na blokado Dardanel, to pa vsled nasprotujočega nastopa evropskih veselil.

100 vojakov določenih za stražo avstrijskega poslanstva v Pekingju.

Z Dunaja se poroča, da je pooblaščen poveljnik vojne ladje »Cesar Fr. Jožef I.«, ki se nahaja zdaj v Vzhodni Aziji, da izkree 100 mož v Pekingju za ojačenje straže avstrijskega poslanstva, če bo to želel avstrijski poslanik.

Darovi.

Jubilejni darovi za »Slovensko Sirotišče«: P. n. gg. Miroslav Lenardič, vikar za tretji obrok 20 K; Jakob Gril, pekovski zvedenec v Gorici 2 K; Josip Berlot, Morsko 20 vin; Anton Goljevšček, Lig 20 vin; Anton Gatiuk, Renče 1 K; Neimenovani iz Skrilj 20 vin; Samed Filip Šmarje 30 vin; Josip Ščurek, Dugo 40 vin; Miha Drufoverka na Bregu 36, 20 vin; Frančišek Paljavec, Podsahtin 20 vin; v nabiralniku v gostilni Josipa Gorjanc 1 K 60 vin; P. n. gg. društvenice »Skalnice« zložile o priliki godu svojega duhovnega voditelja 10 K, N. N. 1 K, gostje preč. g. župnika Jos. Primožiča v Prvačini proslavljajoč praznik sv. Andreja 27 K 70 v; Matija Sila, dekan 5 K; »Kmečka hranilnica in posojilnica« v Kozana-Vipolžah na račun ustanovnine (II. obrok) 20 K; Dr. Franc Kos, c. kr. prof., 10 K.

Domače in razne vesti.

Naš prevzvišeni knezonadškoj za dober tisek. Minulo nedeljo popoldne so zborovali v Gradišču ob Soči zastopniki furlanskih posojilnic, kmetijskih zadrug in društev, na katerem je nastopil tudi govornik, ki je govoril o izseljevanju. Namen zborovanju je bil v prvi vrsti, da se navduši ljudi za čitanje katoliškega tiska in za sodelovanje pri istem. Na to zborovanje je poslal naš prevzvišeni knezonadškoj dr. Frančišek Borgia Sedej pismo, ki se je na zborovanju prečitalo. V pismu se bavi naš prevzvišeni knezonadškoj s tiskom. Uvodoma iskreno pozdravlja zborovanje za katoliški tisek in za izseljenje imenujoč ti dve točki kot glavni za obstoj katoliške stranke in katoliškega ljudstva. — Potem nadaljuje, da slabemu modernemu tisku se mora postaviti nasproti dober, katoliški tisek, dobri katoliški časopisi, knjige in brošure, sicer bodo vsi naši naporji brezuspesni. Brez dobrega izobraževalnega tiskadonemogoča resnična socialna reforma v našem javnem in zasebnem življenju. Že razni papeži so povdarjali kot najboljšo orožje v boju proti sovražnikom naše vere, katoliško časopisje. Na zborovanju katolikov na Spodnje Avstrijskem, ki se je

vršil pred časom se je slišalo, kako grozne posledice pridejo, če ljudstvo čita slabe časnike, zato se morajo vsi katoličani vreči v boj proti slabemu tisku in braniti vernike pred kugo pohujšljivega tiska. Potem pravi: »Že v mojem pastirskem pismu z dne 22. februarja 1907 sem povdarjal: »Čitanje in podpiranje dobrih listov je vsekako zaslužno delo in prva dolžnost vsakega katoličana«. Torej preč, preč s časopisi, ki sramotijo našo sv. katoliško cerkev, ki pohujšujejo našo mladino, zastrupljajo politično življenje, ki kar je najhujše, so plačani z našim denarjem. Če bi francoski katoliki potrosili, vsaj dva milijona za dober tisek, bi nikoli ne zgubili cerkva, njih šol, zavodov in dobredelnih naprav. Tudi nas čaka enaka usoda, ako se do časa ne lotimo dela za katoliški tisek. — Potem je prevzvišeni pisal še o izseljeniškem vprašanju in o družbi sv. Rafaela.

Temu pismu našega prevzvišenega knez nadškofa se tudi mi pridružujemo in kličemo: Ven iz naših hiš dušna in telesna kuga v podobi liberalnih listov, ki ropajo iz src poštenega kristjana vero, poštenost, značajnost itd.

Našemu ženstvu. »Cvetje« z vrto sv. Frančiška pripoveduje v zadnji številki o duhovniku, ki je našel par dobrih in res pobožnih žen, ki se niso vs-trašile truda in tudi zasramovanja ter pomagale širiti dobro krščansko berilo. Slovenke! Posnemajte te dobre žene in širite »Primorski list«! Pri vseh svojih pogovorih priporočajte naš list!

Do zdaj smo se vse premalo obračali na naše vrlo ženstvo za pomoč. — Koliko dobrega stori lahko ženska, pričajo nam ženska društva v Gorici, kjer delujejo ženske kot pridne čebelice. Vsa čast jim! Z zaupanjem jim sedaj priporočamo sedaj najpotrebnejše delo našega časa: Širjenje katoliškega časopisa.

Duhovske spremembe. Č. g. Ivan Breza v šček, kaplan v Rihembergu, je imenovan za kateheta ljudskih šol v Tolminu; na njegovo mesto pride č. g. Mihael Toroš, dosedanji kaplan v Dornbergu.

Liberalna blamaža. Blamirali so se z zalitevo, naj še goriški deželni zbor razpusti. Blamirana je »Edinost« in njen šef, »Soča« in njen šef in vsi liberalni petelini. »Soča« je takorekoč skoraj napovedala dan, kdaj bo deželni zbor razpuščen. Sedaj pa stoje blamirani in z odprtimi očmi gledajo kakor teleta v vrata. Deželni zbor ne bo razpuščen, marveč bo sklican k zasedanju, kar smo mi že dolgo trdili. Kdo naj še kaj veruje kričavim liberalnim šarlatanom!

Pravični rudeči sociji. Vedno trobentajo, kako so rudeči sociji pravični. Kako so pa pravični, dokazuje dejstvo, da so le-ti v tržaškem mestnem svetu glasovali za podporo »Lega Nazionale«, med tem ko niso glasovali za podporo družbi sv. C. in M. za Trst in okolico. Rdeče kravate kažejo na lažnjivost njih pravičnosti.

Izpred porotnega sodišča. V torek se je vršila pred tukajšnjim porotnim sodiščem kazenska obravnava proti Martinu Gregoraču iz Tribuše radi zločina umora. Povod ti razpravi je dal zopet ples. Dne 19. marca so namreč priredili nekateri tamošnji mladeniči, med njimi obtoženi Martin Gregorač, ples, h kateremu pa niso povabili Matije Vončina, njegovega brata Filipa in njunega bratranca Ivana Mraka. Vsled tega je nastalo med Martinom Gregoračem in njegovimi tovariši ter med zgorajimeno vanimi tremi veliko sovraštvo, vsled katerega je nastal že dne 19. marca t. l. med njimi hud prepir in pretep. Dne 25. pa so se nasprotniki znašali v krčmi Dionizija Bratuš. Sedeli so vsak pri svoji mizi, pri eni namreč dva brata Vončina in njihov bratranec Mrak pri

drugi pa Martin Gregorač s sedmimi svojimi tovariši. Gledali so se jako grdo in vse je kazalo, da se pripravljajo na pretep. Najprej se je odstranil iz krčme Gregorač s svojimi tovariši. Na vratih, ko so zapuščali krčmo, je pa Karol Ostrožnik pozval našprotnike, naj jim sledijo ako imajo korajžo seveda. To bi tudi izzvani storili, da jih niso drugi v krčmi se nahajajoči ljudje pregovorili, naj ostanejo v krčmi, da bi s tem preprečili neizogiben pretep, ako bi brata Vončina in Mrak koj sledili nasprotnikom. Kasneje pa so tudi ti trije zapustili krčmo, a zadel so koj ob sovražnika, ki jih je blizu šolskega poslopja pripravljeno na boj ter oborožen z debelimi palicami čakal. Nastal je koj pretep. Debele palice so padale po hrbtih in po glavah in kamenje je zletalo na vse strani. V tem pretepu je, kakor pravi obtožnica, Martin Gregorač tako silno udaril Matijo Vončina po glavi, da je ta vsled zadobljenega udarca že drugi dan umrl. Gregorač to odločno zanika in pravi, da je videl nekega Lična, ki je udrihal po Vončini. Priča Marija Ličen pa trdi, da je videla Gregorača, ko je zamahnil proti Vončini. Ker pa niso druge priče tega potrdile je predlagal državni pravdnik, da se pozovejo še druge priče, ter stavil predlog, da se obravnava odloži. Ker se je tudi zagovornik temu predlogu pridružil, je bila obravnava odložena.

Orožne vaje domobrancev leta 1912. Vsak domobranec, ki ima prihodnje leto orožno vajo, si lahko sam izbere rok za to vajo po razmerah svojega poklica. Vsa tozadevna pojasnila dajejo okr. glavarstva.

Sijajna zmaga S. L. S. na Jesenicah. S. L. S. je pri obč. vol. na Jesenicah zmagala na celi črti proti trem nasprotnikom, liberalcem, socialnim demokratom in »neodvisni« tovarniški stranki. Vsi ti nasprotniki, ki so napeli vse sile, so dobili enega samega odbornika.

Hrani orožje! Nekje na Nemškem vzela je ednajstletni sin očetovo puško v roke. Smehljaje pomeril jo je proti svoji materi. Puška počni in zadene mater v glavo. Strašno zavpije in se zvrne mrtva na tla. Bila je imenitna rodovine. Oh! Koliko nesreč je s tem orožjem! Previdnosti manjka in te je vedno premalo in nikoli dovolj.

»Kam greste? V Tripolis gremo!« V mestu Wels na Nemškem napravili so se štirje fantiči v 13. in 14. letu v Tripolis. Menda gledat, kaj vganjajo tam Italijani. Okradli so stariše, vsedli se v vlak in daj proti Solnogradu v Tripolis. Dospevši na postajo ob 9. zvečer, bili so ustavljeni, ker so vsi plaho letali tje in sem po postaji. Prašavši kaj iščejo in kam da gredo, odgovorili so: »V Tripolis gremo!«

Pa v Tripolis niso šli ampak nazaj domu, mladi pohajači. Da so jih doma dobili — ne vem ali po turško ali po laško — se pač razume. No, to so pa tudi pošteno zaslužili!

Stromboli gori! Ognjena gora v italijanskem morju blizu Sicilije začela je te dni goreti in bruhati ogenj. Črn dim se vali in pokriva goro. Čudno! ta ognjenik je čisto na morju.

Dve gosi za 2 vinarja! Pred nekimi leti čitalo se je, da je ženica na trgu prodala kravo za dvanajst vinarjev — šest soldov — namesto za 60 goldinarjev!

V mestu Budweis na Ogrskem je pa te dni, tudi na trgu, prodala ženica dve gosi za dva vinarja, namesto za 10 kron! Prepozno je reva opazila, da to ni bil zlat denar desetih kron, ampak pozlačen denar dveh vinarjev!.. Zagnala je krik, toda sleparka je že pete odnesla in zginila. Pač res gosja pečenska po ceni!.. Ljudje bodite previdni!

Sleparije se gode kar pri belem dnevu, ker vere ni več nobene!

Razstava za cerkveno umetnost na Dunaju. Stalna avstrijska razstavna komisija na Dunaju je naznanila trgovskim zbornicam, da se namerava prirediti na Dunaju v mesecih september do december 1912 razstava za cerkveno umetnost. Interesentje se opozarjajo na to razstavo. Program se dobi pri trgovskih zbornicah.

Sanitetni svetnik dr. Kunze Halle na S., sporoča: Ženskani, ki že leta trpe na težkem odvajanju predpisujem zjutraj in zvečer vsakokrat kako $\frac{1}{4}$ kozarca naravne Franc Jožef-ove grenčice, kar ima izvrsten uspeh in brez bolečin. Vsakokrat se pojavi zboljšanje teka, ki je v vseh slučajih še v zvezi s splošnim zboljšanjem počutnosti.

Mestne novice.

Odborova seja društva »Skalnica« bo v nedeljo dne 10. t. m. ob 5 pop. v društvenih prostorih.

Odborova seja »Slovenskega Kat. del. društva« bo v nedeljo dne 10. t. m. ob 11. predp. v društvenih prostorih.

Veselica za božične praznike. — »Slovensko sirotišče« priredi tudi letos za božične praznike veselico. Pripravljajo se lepe igre in prizori ter krasno petje.

Naši liberalci plešejo tudi v adventu. Njim je vseeno, ali plešejo v postu, v pustu ali v adventu. Miklavžev večer prirede danes in plesali bodo do jutri. Potem ti liberalci plesalci porečejo, da jim gre slabo! Mora iti slabo po tej poti!

Semenj sv. Andreja. Ob najlepšem vremenu se je v pond. obdržaval v Gorici semenj sv. Andreja. Ljudi je prišlo na semenj še precej, pa vendar je večerajšnji dan dokazal, da izgublja ta semenj od leta do leta vedno bolj svojo veljavo, kar je popolnoma razumljivo, če se pomisli, da imamo danes po deželi skoro povsod trgovine, preskrbljene z najrazličnejšim blagom. Zato pa so se trgovci večeraj pritoževali ter pristavili, da je večina ljudi posebno iz okolice prišla v Gorico le zijala prodajat in pa »komedije« gledat. Le krčmarji se zdi, da so bili zadovoljni.

Na živinskem trgu je bilo v pond. živahnejše.

Šarlatanov z raznimi »komedijami« in »čudeži« je bilo na sejm sv. Andreja vse polno v Gorici. Pulili so ljudi kar se je dalo. »Gšeft« je bil baje dober.

Kavo se je pilo te dni zastonj v novi trgovini s kavo na Jos. Verdijevem tekalšču. Trgovina je bila vedno polna ljudi, ki so hvalili kavo. Novost za Gorico. Seveda ne bodo »šenkavali« kave vedno, ampak so to storili le par dni za reklamo.

Banca Popolare. V pond. se jepri najvišjem kot kasacijskem sodišču na Dunaju vršila javna razprava o pritožbi ničnosti dr. Luzzatta in Lenassija, ki sta bila od tukajšnjega porotnega sodišča s Colletom vred zaradi goljufije pri zavodu »Banca Popolare« obsojena. — Najvišje sodišče je prizivu ugodilo in odredilo, da se bode vršila proti njima nova obravnava in sicer na deželnem sodišču v Trstu.

Colle, bivši ravnatelj propale »Banca popolare« v Gorici, ki je dobil 4 mesece zapora, bo sedel 6 mesecev. Tako je odločilo dunajsko najvišje sodišče.

Vratar hotela »Treh kron«, 26-letni Matija Pral je bil te dni aretiran, ker je osumljen, da je ukradel več reči svojemu gospodarju.

A je bil pijan! V torek zvečer so našli nezavestnega na tleh ležečega na solkanski cesti nekega Franceta Bonščka. Ni dal sledu življenja. Zato so ga prepeljali v bolnišnico usmiljenih bratov. Tam so konstatirali veliko pijanost in neko rano, katero je dobil pri padcu.

Žalil je cesarja nek Lasciak iz Gorice. Zaradi tega bo sedel 3 mesece na samem.

Pa so ujeli tička. Ta tiček je mladenič Karol Godnič z Gorjanskega. Poslušajte, kako jo je »našpila«. Bil je v Gorici. Zagledal je dvokolo, naslonjeno na vrata tuk. sodnije. Ne bodi len je kolo zajahal in hajdi proti državnem kolodvoru. Vzel je zase in za kolo listek do Rihemberga. Ko pa je v Rihembergu izstopil, so ga koj ujeli orožniki, in »re-veže« je bil pripeljan včeraj s kolesom vred v goriške zapore. Dvokolo je vredno 160 K in je lastnina Alojzija Vida iz Gorice.

Pes vozi kruh. Kdor hoče videti, kako vleče veliki črni pes do 50 klg. kruha na dvokolnici, naj pride zjutraj ob 7. uri na Franc Josipovo Tekališče. Veliki črni pes vozi vsaki dan na dvokolnici velik jerbas kruha v Št. Andrež. Zraven psa je pekovski vajenec, ki psa vodi.

Tri pare hlač se je brez trgovčevega dovoljenja osvojil na semenj sv. Andreja v Gorici Jožef Zmet iz Vitovelj, zakar bode moral dajati račun pred sodnijo.

Roparski napad. Ko se je v noči od pondeljka na torek, in sicer okoli ene ure popolnoči vračal g. Ivan Fabro, stanujoč na državni postaji domov, ga je napadlo pod Kapelo 5 mladeničev. Eden izmed teh ga je tako močno udaril po glavi, da se je takoj zgrudil na tla. Pri tej priliki mu je bila vzeta nikelnasta ura, vredna 6 K in pa zlata verižica, vredna 60 K. Ko je napadenec začel upiti, sta dva izmed napadalcev zbežila, trije pa so se podali v neko hišo, katere nočemo imenovati, kjer jih je zasačil redar Bresan in jih aretiral. Ti trije malopridneži so: brata Avgust in Alojzij Devetak in Ivan Gril, vsi trije iz Opatjegasela.

Uro z verižico je zgubil nekdo na sejm sv. Andreja v Gorici in sicer na živinskem trgu. Kdor bi jo našel je naprošen, da jo prinese v naše uredništvo. Zagotovljena mu je lepa nagrada.

Iz goriške okolice.

GROZNA NESREČA V RUPI.

35-letni mož z zmečkano glavo.

Grozna nesreča se je zgodila v pondeljek zvečer v Rupi blizu šole, katere žrtev je bil 35-letni oženjeni Franc Pelicon (p. d. Ganker) iz Sovodenj, hlapec v tovarni g. A. Jakila v Rupi. V naslednjem opišemo, kako se je zgodila nesreča.

Franc Pelicon je bil poslan minuli pondeljek popoldne z dvovpreženim vozom, na katerem je bilo naloženo ustrojeno usnje, na državni kolodvor v Gorico. Nazaj grede bi imel naložiti na južnem kolodvoru v Gorici volovske kože in jih pripeljati v Rupo v tovarno. Ne ve se zakaj, volovskih kož ni naložil na južnem kolodvoru, pač pa je peljal na vozu sod. Ker je bil ta dan sejm sv. Andreja in je bilo mnogo pivcev po raznih gostilnah, se je tudi Pelicon ustavil v neki štandreški krčmi ter spil par kozarcev vina. G. Jakilu se je čudno zdelo, da hlapca Pelicona ni toliko časa domov — bilo je že 7. ura zvečer. Zato je poslal nekega mladeniča s kolesom proti Peliconu, misleč, da se je znabit zgodila kje kaka nesreča. Ko je prišel mladenič na Velike Roje so mu ne-

(Dalje v prilogi.)

kateri povedali, da Pelicon se vrača z vozom iz Št. Andreža in da ne more biti daleč zdej. Zato se je mladenič brezskrbno vrnil domov.

Okoli 8 ure zvečer pa se je peljal s koleseljem iz Gorice domov v Rupo g. Franc Jakil. Prišedši v bližino rupenske šole je zagledal ob cesti voz v katerem sta bila vprežena dva konja. Pod vozom pa je ležal mož s krvjo oblit. — Okoli pasu je imel zamotane konjske vaje. Kmalu nato so pritekli sosede in povlekli nesrečneža izpod voza, seveda mrtvega, v groznem stanu. Spoznali so v njem hlapca g. Jakila. Sodi se, da je nesrečnež padel z voza. Ker je imel vaje okoli pasu so ga konji vlekli naprej. Sledovi krvi so se poznali skoraj 100 metrov od kraja, kjer so našli nesrečneža. Grozna smrt pa je nastopila najbrže na kraju, kjer so se konji ustavili, in kjer je prišla glava nesrečneža pod kolesje voza. Nos mu je bil odnesen, enako eno lice, obraz ves spačen in zmečkan. Z grozo so mrtvo truplo prenesli na pokopališče v Rupi, odkoder so ga včeraj prenesli na sovodenjsko pokopališče, kjer so ga pokopali. Zapustil je udovo z enim otrokom. V službi pri g. Jakilu je bil 7 let in je bil dober hlapec. — Udova je padla v omedlevico, ko so ji drugi dan sporočili, da je zgubila moža in da leži v mrtvaški kapelici rupenskega pokopališča.

g Miren. Konsumno trgovino s hišo vred smo prodali bivšemu poslovodju »Kmetijskega društva« v Biljah. — Naša »Čevljarska« ima mnogo dela, zunanjih naročil. — V »Društvenem Domu« smo priredili minuli dve nedelji gledališki predstavi »Krivoprisežnik«. Igralo se je na splošno dobro. Udeležba zlasti predminulo nedeljo je bila obilna. — Nič se ne ve še, kdo pride k nam za učitelja voditelja! Lojzetov Urbančičev nočemo, tudi njim enakih ne! — Pravi jo, da prih. leto bo velika sokolada v Mirnu. Ker se sami ne upajo nič, pa druge kličejo na pomoč! — Pije se pa v Mirnu kakor nekda. Mirenska grla so vedno žejna!

g Sovodnje. Komedije imamo v Sovodnjah. Minuli teden je naše županstvo rubilo pri 50 posestnikih, ki nočejo prispevati k cerkovnikovi plači po 1 K od hiš. števila sklicavajoč se na utoke, ki niso še rešeni. Stvar se je že enkrat prala pred sodnijo v Gorici, a se bo še enkrat. Zarubili so dve »barelie kotlov in jih spravili v občinski zapor. Cel pust je bil po občini. Take burke so se uganjale, da je bilo smeha na koše. Odnegli so lonce, ponve, kotle. Gospodinje nimajo v čem kuhati polente. Ko bo stvar končno rešena bomo poročali.

g Št. Andrež. Naša občina je dobila vprašanje od vojaške oblasti, bi li gradila še eno vojašnico za vojake strojnih pušk. Občina je menda odgovorila, da ne more tega storiti. Torej vojaki in vojaki.

g Na Lokvah je umrla dobra žena Marija Kolenc v 77. letu starosti. N. p. v m.!

g Poroki. Poročil se je na Lokvah dne 25. t. m. Jožef Voglar z Ivano Krivec. Dne 2. decembra pa se je poročil Leopold Štrosar z Marijo Bremic.

Obilo sreče!

Nagie smrti je umrl v Kozani Andr. Jakin, posestnik in član načelstva »Kmečke hranilnice in posojilnice v Kozani-Vipolzah« dne 3. dec. ob 7 in pol zjutraj. Bil je dober gospodar, ki si je s pridnostjo in varčnostjo pridobil precejšno premoženje, dober oče svoje družine, in je vedno stal trdno v vrstah naših kat. organizacij. — Blag mu bodi spomin. Žalujoci družini najiskrenejše sožalje!

g Požar v Renčah. Včeraj je izbruhnil požar v poslopju stavbenega mojstra g. Stepančiča iz Gorice škoda je velika.

g Št. Ferjan. Sobotna številka »Soče« piše, kakor list, ki je vselej »dobro informiran«, da tekam po občini in agitiram za občinske volitve. Ako bi me bil pustil »Sočin« dopisnik pri miru in bi ne nastopil proti meni z lažmi, bi bilo za njegovo stranko bolje; ker me je pa pričel izzivati, vzamem tudi jaz lok v roko, da izstrelim puščico, ki gotovo zadene v — črno.

Agitirati za občinske volitve v Števerjanu, se mi zdi odkrito povedano, naravnost nepotrebno.

Po vsej občini se govori že več mesecev, o primanjkljaju 6092 K 37 h, ki ga je našel uradnik deželnega odbora v občinski blagajni. Ta zadeva stoji pred očmi slehernega resnega občinarja kot dognana resnica, s katero je treba računati.

Dalje vejo ti občinarji, da ni bilo v občinskih računih od l. 1907 do l. 1910 izkazano niti vinarja obrestij, čeprav je preostalo po vsakem letu v obč. blagajni okroglo po 5000 K.

In ravno ti občinarji so sami izračunili, da ima občina s takim načinom gospodarstva mnogo škode, katero pa morajo trpeti le davkoplačevalci, katerim bi se bile doklade lahko znižale, ako bi se bilo prav gospodarilo.

In zopet vedo ravno ti občinarji povedati, da so se pri cerkvenih proračunih za Cerovo naklade od leta do leta višale, čeprav so bili izdatki vedno enaki.

Še druge zanimivosti vedo občinarji povedati, našteval jih ne bom, ker dvigujejo že zgoraj navedeni proti sedanjemu občinskemu gospodarstvu dovolj težko obtožbo in sicer tako obtožbo, da ji mora slediti — obsodba v obliki poraza pri volitvah.

Pri treznih možeh je tedaj agitacija nepotrebna! Kar se tiče občinarjev, ki vkljub vsem nerednostim odobrujejo dosedanje gospodarstvo, stojim na stališču da se pri njih ne izplača agitirati. Videli so, koliko nepravilnosti se je v občinski hiši zagrešilo na račun njih žepov. Če jih ti izgledi niso zadržali, jim jaz tudi ne odprem oči, čeprav bi se pri njih do smrti izgovoril.

Agitiral nisem in tudi ne bom.

K sklepu rečem le še to, da so govornice o 6000 K primanjkljaja v obč. blagajni, ter o škodi, ki jo ima, ker se niso nalagali preostanki obrestonosno, resnične.

Kdor pravi, da ni primanjkovalo v obč. blagajni čez 6000 K ne govori resnice v škodo vseh davkoplačevalcev, in ravno to velja tudi za onega, ki pravi, da ni imela občina tisočake škode, ker se niso preostanki obrestonosno nakladali. To vejo tudi pametni občinarji in zato mi ni treba med njimi agitirati.

Izstrelil sem puščico in mislim, da je zadela. Če pa komu to ni prav naj me pokliče pred sodnijo pa bo tudi tam zvedel, da je vse res kar sem zapisal. Pika.

L a d i s l a v L i k a r, uadučitelj.

g Nesreča. Včeraj zjutraj je dospela v Štandrež brzojavka, ki pravi, da se je 19letni zidarski pomočnik Otilij Nanut v Pulju smrtno ponesrečil, sicer ne ve se še na kak način. Delala sta skupaj dva brata Angelj in Otilij, ki sta se že v 16 letu podala v svet iskati si dela. S prisluzkom sta rada pomagala starišem bratom in sestram. Pred par meseci jima je umrla v Štandrežu mati. Res nesrečna družina! Pokojniku svetila večna luč. Preostalim naše iskreno sožalje.

g Rubij. V soboto popoldne smo izgubili Rubijci iz svoje srede moža, nam vsem priljubljenega. V prezgodnji grob je legel po kratki bolezni Vaš naročnik in naš prijatelj Jožef Cejan v 54. letu svoje dobe, zapustivši 12 članov broječo družino, udovo in starega očeta. Pokojnik je bil cvetličar pri baronu Bianchiju nepretrogoma skozi 38

let, ter stal vedno v prvih naših vrstah, ko se je šlo za razne volitve. — Hudo udarjeni družini naše sožalje, pokojniku svetila večna luč!

Grozde cvete. Naš naročnik gosp. Valentin Tomšič iz Ušij nad Rubijami nam je poslal vršček trte, na katerem se je rodil trtni zarod, grozdčič, ki cvete. Čudna ta jesen, kaj?

Snežiti je začelo danes zjutraj v naših hribih.

Iz ajdovskega okraja.

Črešnje. Č. g. Štefan Kodermac, kaplan v Sempasu, nam je poslal šopek skoro dozorelih črešenj. Nabral jih je okoli Sv. Mihela pri Sempasu. Otroci so baje v tamkajšni okolici nabrali že rudeče, in jih pozobali. Sporoča nam tudi, da je na več drevesih videl polno črešenj, ki se že belijo. Nenavadno je, da črešnje jeseni cvete a izvanreden dogodek pa je, da so tudi obrodile sad skoro do zrelosti.

a **Vabilo** k rednemu občnemu zboru Hranilnice in posojilnice v Kamnjah registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se vrši dne 27. dec. 1911 ob 3 uri popoldan v uradnih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrditev računa za leto 1910. 3. Volitev načelstva in nadzorstva in računskih pregledovalcev. 4. Slučajnosti.

Občinske volitve v Vrtovinu. Občinske volitve v Vrtovinu se bodo končno vendar enkrat vršile. Okrajno glavarstvo je po dolgem obotavljanju vendar-le končno odredilo, da se imajo volilni imeniki še enkrat izložiti v pregled skozi 14 dni.

a **Rihenberg.** V nedeljo, 3. dec., smo imeli redni občni zbor telovadnega odseka »Orel«, katerega so se udeležili vsi naši fantje in somišljeniki naše organizacije. Pred občnim zborom sta govorila g. dr. Č. in g. kaplan. Zahvaljujemo se govornikoma za njih lepe besede, ki naj bi obrodile stoteren sad. — Po dokončanem govoru smo imeli volitev odbora. Izvoljeni so: predsednik: Sever Ivan; načelnik: Ignac Vidmar; odborniki: Stanko Kodrič, Franc Birsa, Jožef Vidmar, Gržnik Jožef, Ličan Ivan, Birsa Franc 155, Sever Ivan. Pregledovalca računov: Krševan Ivan in Valenčič Franc. Tako smo se sedaj uvrstili. Ravnajmo se po tem geslu, kakor sta nam razložila govornika. Bratje Orli, le vstrajno naprej do zaželjenega cilja!

g Skrilj nam poročajo, da so dne 2. t. m. izkopali tam truplo neke deklice, ki je umrla pred petimi tedni in je bila takrat tudi pokopana. Povod temu izkopanju je bil namreč ta-le: Deklico, ki je bolehalo na neki vročinski bolezni, je najprej zdravila neka žena iz Prvačine in stariši so se zatekli k zdravniku še-le potem, ko niso zdravila omenjene ženske nič izdala. Zdravnik, ki je izvedel, da je omenjena ženska zdravila deklico, je naznanil baje to pristojni oblasti ki je dala deklico izkopati ter preiskavati, kaj je bil pravzaprav vzrok deklične smrti ali slabo zdravljenje ali kaj drugega. Kaj je dotična komisija dognala, o tem se nam ne poroča; najbrže pa nič takega, kajti znano je, da se take zdravnice, kot je ona v Prvačini, po navadi pri zdravljenju poslužujejo raznih zelišč, ki po navadi nič ne pomagajo in pa tudi nič ne škodijo.

Požar pri Sv. Tomažu. V pond. na vse zgodaj je nastal v Verčonovi hiši v Griži pri Sv. Tomažu požar, ki je hišo uničil.

Iz kanalskega okraja.

Iz Kanala. Že ob nastopu sedanjega dosmrtnega župana Križniča je kanalsko starešinstvo soglasno sklenilo, da se napravi v Kanalu javna tehtnica, ki bi bila za vse posestnike največje koristi, kajti na njej bi naši živinorejci pred prodajo govedi le-to stehali in bi vedeli, koliko smejo zahtevati za isto. To pa se ne ujema z interesom našega g. župana, ki je edini mesar v Kanalu. Saj je znano, da on narekuje cene goveji živini pri nas. Ker drugega mesarja v Kanalu ni, skoraj da morajo naši kmetje prodati g. Križniču živino za tako ceno, kakor le-ta hoče. Javna tehtnica bi temu odpomogla. Naši živinorejci pa pogrešajo javno tehtnico posebno takrat, ko se živinče ponesreči. Takrat je mora za slepo ceno prodati, katero ponudi mesar. Kdor pa ni onega političnega prepričanja kakor naš g. župan, ta naj v takih slučajih nikar ne išče kupca pri kanalskem mesarju, kajti znan je rek: Rache ist sliss — sladko je maščevanje.

Ker nima naš g. župan kot mesar nobenega konkurenta, stavi mesu poljubne cene. Zaradi tega plačujemo meso tako, kakor nikjer drugod. Marsikdo bi si želel postaviti mesnico v Kanalu, a se boji mogočnega konkurenta. Le-ta bi ga kmalu ugonobil, potem bi spet plesal s cenami kakor poprej. — Sicer je pa res pravi škandal, da nimamo javne tehtnice v Kanalu. Vsaka navadna občina ima javno tehtnico, Kanal ne!

Ravno tako se je soglasno sklenilo v starešinstvu v Kanalu; da se postavi otroški vrtec, ki je tako potreben, kakor javna tehtnica. A ni nič slišati o tem, kaj so sklepi starešinstva samo za parado, ali zato, da jih župan izvrši!

Dalje! Tudi se je sklenilo v starešinski seji, da se otvori v Kanalu javna ljudska knjižnica. Žalibog, tudi te nimamo še vsled nebriznosti župana.

Nadejamo se, da bo sl. c. kr. okr. glavarstvo poskrbelo, da se končno vendarle razpišejo občinske volitve in pričakujemo, da potem dosežemo to, kar sedaj ne moremo doseči.

Zgradba ceste Avče-Levpa. Delo na novi cesti Avče-Levpa lepo napreduje. Zaposlenih je sedaj 80 delavcev, katerih število se bo še izdatno pomnožilo.

kl **Iz Kala.** Iskreno se zahvaljujemo našemu g. deželnemu poslancu in načelniku cestnega odbora kanalskega gosp. Mihui Zega in vsem gg. odbornikom za njih trud za zgradbo cest iz Avč v Kal čez Banjško planoto do Orgarja. Kakor povsod, tako tudi tukaj se ne more vsem vstreči. To je stara resnica. Pravijo sedaj, da se delavci pritožujejo, da so slabo plačani, da se jim razdeljuje orodje še pri temi. No, take pritožbe so povsod na dnevnem redu. Tudi se sliši, da se delavcev iz Kala ne mara sprejeti v službo, da je večina delavcev iz kanalske doline. No, upajmo, da odslej bodo v delo sprejeti tudi delavci iz Kala in okolice, zakar prosimo g. podjetnika Debenjaka. Naši ljudje so delavni in radi zaslužijo kako krono.

Iz bovškega okraja.

g Iz Bovca. Volitve v okrajni šolski svet toliminski ne dajo spati nekaterim ljudem. Bovčani smo bili že siti neznosnih doklad, ki so naraščale od leta do leta. Kdo je imel glavno besedo v bivšem okrajnem šolskem svetu je znano. Upamo, da je ne bo imel več. Bovčane so hoteli gotovi ljudje popolnoma odriniti iz šolskega sveta. A ni šlo. Hočemo vedeti, zakaj plačujemo tako neznosne šolske doklade. Znamim tiranom je odklenkala komanda v šolskem svetu. — Obrniti se mora vse na bolje. Zato so delali naši Bovčani. Plačevati in molčati ne gre!

Iz komenskega okraja.

km Iz Gabrovice pri Komnu. Prvo adventno nedeljo smo imeli prvič javno češčenje Sv. R. T. od 10. zj. do 4. popoldne. Slovesnost se je vršila v veliko zadovoljnost ljudstva. Naš domači dušni pastir je za ta dan povabil č. patra iz Gorice. Obhajanih je bilo okoli 200 oseb. Pred Najsvetejšim smo glasno molili iz knjige Večna molitev, razdeljeni po stanu: najprej dekleta, potem žene, za temi možje in mladeniči, nazadnje šolski otroci. Slovesnost se je končala z ginljivo pridigo, petimi litanijami Srca Jezusovega in zahvalno pesmijo. Bog daj, da bi še kdaj dočakali kaj enakega!

km Iz Komna. Vedno kaj novega je pri nas za »Prim. List« in za nas! Zato bodi vesel »Prim. List«, da imaš toliko novic s kraških gor. Dne 1. t. m. je imelo naše starešinstvo sejo. Na tej seji so liberalci vse svoje grehe uvrstili v dnevni red. Ker pa starešinstvo ne mara prati liberalne grehe, jih je zavr-glo, češ, naj se poprej operejo v »So-či«. Tudi tržaško »Edinost« so zatožili, češ, da je pred časom lažljivo poročala o napadu v preserskem gozdu. S tistim poročilom da je bil žaljen komenski Rot, ki hodi na sprehod. — V sejo so prinesli tudi »Prim. List«, ki slika naše liberalce tako, da se vidijo sami, kakoršni so v resnici. To seveda jim ni prav. Komur se resnica v obraz posmudi, dotičnika poskeli in boli. Starešinstvo je našim liberalcem reklo, naj se v zadevi dopisov v »Prim. Listu« obrnejo do dr. žavnega pravdnika v vprašanju, kako more dopustiti v svet take »klerikalne« laži, ko to neizrečeno boli, sramoti, skeli!

km Komen. Kdo se ne spominja, kako so komenski liberalni davkoplačevalci čislali njiju pajdaša Peka in Prela. Čislali so ju bolj ko sami sebe. In sedaj, kako jim plačujeta in povračujeta imenovana napredna? Oba sta v bolnišnici na občinske stroške. Takih zgledov je še mnogo! Kmetje, pozor!

km Zgradba novega šolskega poslopja v Komnu. Okrajni šolski svet v Sežani je te dni spoznal, da po sedanjih načrtih bi zgradba novega šolskega poslopja v Komnu navalila na davkoplačevalce ogromno butaro doklad, katero bi ne zmogli komenci. Zato sejenaliberalno jezo odbil en razred tako, da strošek ne bo za Komen preogromen. Seveda, Štrekelj in Švara nista s tem zadovoljna. Pa naj sama darujeta iz svojega za en razred, ako hočeta, da njiju obvelja.

Iz sežanskega okraja.

slz Naklega. Kuha se nekaj pri nas. Poka pod našim županom Štrekljem. Več starešin se je odpovedalo svoji čisti. Divačani so Štreklja siti, veliko nas tudi. Občinski dolgovi pod Štrekljevim županovanjem so tako narasli, da je groza. Ljudstvo je jelo odpirati oči. Nekateri starešini pa se dajo slepo voditi od Štreklja. Kam pridemo, ako pojde tako naprej! Naša gospodarska poguba nam preti z vseh strani! Splošna želja je: Preč z županom Štrekljem, preč s sedanjim starešinstvom! Oblasti storite svojo dolžnost!

s Iz Sežane. Minuli ponedeljek je zbrovala tukaj županska zveza za Kras. Udeležba je bila še precejšnja — okoli 90 županov in podžupanov. Tudi Gregorin je bil. Odbor je baje ostal star, le dva nova odbornika so izvolili. Gregorin in županski zveza so zahtevali za to, naj se deželni zbor skliče in naj deluje. — Čudna zahteva, ko so liberalni župani z Gregorinom na čelu zahtevali povsod, naj se deželni zbor razpusti.

Vran se je na zborovanju jezil na dr. Stepančiča, ker ni prišel poslušati njegovih neslanosti.

Iz korminskega okraja.

kr Šlovrenc. Sl. uredništvo prosim, da se blagovoli izjaviti, da nisem jaz v nobeni zvezi z dopisom, priobčenim v 47. št. »Prim. Lista«. A. Uršič, župnik.

O p. uredništva. Radevolje potrjujemo, da preč. g. župnik A. Uršič ni v nobeni zvezi z imenovanim dopisom.

Iz trziškega okraja.

tr Kolesa je kradel v Trziču A. Semolič iz Brestovice — kakor smo že poročali. Zasedili so ga in utaknili v luknjo 3 mesece.

tr Redar je aretiral redarja v Villi Vicentini, ker je le-ta na sumu, da je ubil mladeniča Duca iz Škodavake in ga vrgel pod železniški tir.

Drobinice.

Požar. Mesto Simav v maloazijskem vilajetu Brussa je pogorelo. Pogorel je vladni konak, vojašnice in 1000 hiš.

Z vinom pogašen požar. V Lonori je vzbruhnil velik požar. Ker je zmanjkalo vode, so pogasili požar z moštom.

Molitev pred jedjo. V gostilni večjega mesta v Porenju je bil skupen obed. Velika družba se je bila zbrala pri omizju. Med gosti je bila tudi neka mati s svojim sinčkom. Vsi so se že posedli in so se jeli lotiti pripravljenih jedi; deček se je pa vstopil, da bi molil prav tako, kakor je bil doma navajen. Ker ga pa izmed navzočih nihče ni posnemal, se začudi in vpraša mater: »Mama, zakaj pa ne molijo?« V bližini je bil mož, ki je čul to vprašanje; ta mu reče prijazno: »Fantek, le moli brez skrbi, kakor si navajen.« In kar prekriža se deček ter začne junaško in glasno moliti. Mož, ki mu je dal pogum, vstane; z njim se dvignejo še nekateri in slednjič spremlja vsa družba v molitvi mladega junaka. Nihče se ni upal črhiniti besedice nezadovoljstva ali zasmehovanja; nasprotno, vse je hvalilo lepo navado dobro vzgojenega otroka.

Velika lakota v Indiji. Jezuitski pater Weisshaupt poroča iz Bombaya, da je v Indiji izbruhnila zaradi prevelike suše lakota.

Laške grozovitosti v Tripolitani. Turški poslanik je izjavil, da so prisilili Lahi neko staro Arabko in njenega moža, da sta morala biti navzoča, ko so usmrtili njenega sina. — Iz nekega aeroplana so vrgli Lahi petardo na bolnišnico kljub temu, da je bila z zastavo označena za bolnišnico. V laški obrambni progji so našli Turki veliko žena in otrok s prerezanimi vratovi in z znaki, ki so dokazovali, da so jih Lahi mučili in trpinčili. Laški vjetniki so izpovedali, da so mučili laški vojniki žene in otroke na povelje laških častnikov.

Književnost.

»Slovenska kuharica«. Šesti natis. Izpopolnila in priredila S. M. Felicita Kalinšek, šolska sestra in učiteljica na »Gospodinjski šoli« v Ljubljani.

V času vseobče druginje, ki se pa najbolj kaže pri živilih, je takorekoč življenska potreba, da se kupljena draga živila docela izrabijo. Kuhinja zahteva od nas največ izdatkov, zato pa bodi tudi prva naša skrb, da v kuhinjo uvedemo pravo gospodarstvo, katero edino nam bo znatno olajšalo pezo druginje. Vsakdo namreč ve, da zna dobra in izkušana kuharica s skromnimi sredstvi pripraviti boljše in tečnejše jedila, nego neveščta kuharica z bogatimi pripomočki.

Prepotrebna je bila tedaj knjiga, ki bi slovenski gospodinji in kuharici vedno prav svetovala, kako naj pripravi posamezne jedi okusno in dobro, kljub temu pa z malimi izdatki. Tako knjigo je podarila slovenskemu ženstvu »Katoliška Bukvarna« s šestim natisom najbolj priljubljene in tudi najbolj razširjene »Slovenske kuharice«, ki je pa v sedanji izdaji tako izpopolnjena in premenjena, da je ni mogoče nič spoznati. Knjiga je tako temeljita in v njej je vsa kuhinjska umetnost tako izčrpana, da se lahko ponašamo s strokovnim delom, ki je natančno in res obsežno; kratko rečeno, v kuharici je obrazložena z isto vestnostjo in poljudnostjo priprava najpriprostejše kmečke do najfinejše gosposke jedi.

Opozarjamo tudi na razne slike, ki se nahajajo v »Slovenski kuharici« kajti na podlagi istih bo kuharica znala pravilno pogniti mizo, vedela bo, kako mora posodo razvrstiti na mizo, kako garnirati jedila itd.

»Slovenska kuharica« je izšla v dveh izdajah.

Velika izdaja, ki ima 17 krasnih večbarvnih tabel in mnogo slik med besedilom, stane 5 K 20 h, vezana 6 K, po pošti 30 h več.

Okrajšana izdaja in brez slik in prikrojena le za vsakdanje potrebe, stane 3 K, vezana 3 K 60 h, po pošti 30 v več. Dobi in naroča se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

IZJAVA.

Podpisan prekličem vse žaljive besede, ki sem jih zgovoril v Gorici, ulica sv. Klare dne 30. okt. 1911 proti gosp. Andreju Maurič-u, trgovcu in krojaču iz Kojškega. Mesto, da bi se sprl z drugim, sprl sem se nad nedolžnim g. Mauričem. Obenem se mu lepo zahvaljujem, da mi je še pravočasno odpustil, da nisem prišel pred sodnijo, ko bi bil gotovo ostro kaznovan.

Šmartno v Brdih, dne 21. nov. 1911.

Jožef Gorjup, posestnik.

Dominik Grusovin

otvori dne 10. decembra 1911

ново prodajalno z usnjem

in

čevljarsko delavnico

v ČEPOVAN-U

pri Št. Kofolu št. 55.

Najboljši in najcenejši

šivalni STROJI

vseh vrst pri tvrdki

Jakob Šuligoj

v Gorici

Gosposka ulica št. 25.

Anton Potatzky

naslednik JOSIP TERPIN.

v Gorici, na sredl Rašela hlš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nirnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadlice in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni vencji mašne knjizice.

Hišna obnavala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmih in trgih ter na deželi.

Zahvala.

O prilikli smrti in pogreba našega preljubljenega soproga, očeta, sina in brata

Jožefa Cejan-a

smo dolžni izreči svojo najiskrenejšo zahvalo v prvi vrsti preblagorodnemu g. baronu L. Bianchiju, ki je po očetovsko in nad vse ljubeznjivo skrbel za pokojnika v času njegovega službovanja, v času bolezni in ob smrti, kakor tudi celi njegovi spoštovani družini za vse dobrote, ki so nam jih izkazali. Nadalje preč. duhovščini posebno preč. g. kuratu V. Zega, slavnemu veteranskemu društvu, darovateljem krasnih vencev, in vsem dobrim in ljubljanim domačinom in tujcem, sorodnikom itd., ki so v tako obilnem številu spremili pokojnika k večnemu počitku.

Rubije, 6. dec. 1911.

Žalujoča družina Cejan.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Kozani-Vipolžah Zalostnim srcem naznanja vsem prijateljem in znancem, da je Vsemogočni poklical k Sebi v večnost gospoda

ANDREJA JAKIN,

v 50 letu starosti, posestnika in od ustanovitve zvestega odbornika hranilnice in posojilnice v Kozani-Vipolžah v nedeljo dne 3. decembra 1911 ob 7 in pol zjutraj, in sicer popolnoma na naglem.

Pogreb dragega pokojnika se vrši v torek 5. decembra ob 9. uri zjutraj v Kozani. Preblagi ranjki se priporoča vsem prijateljem in znancem v blag spomin in v molitev.

„Kmečka hranilnica in posojilnica v Kozani - Vipolžah“

dne 3. decembra 1911.

AND. PRINČIČ,
načelnik.

TEOD. HRIBAR v Gorici.

Bombaževine in platna za perilo

V. Carducci (Gospiska ulica) 6.

Preproge, zavese, koci itd.

ZAHVALA.

Prav iskreno se zahvaljujem slavni zavarovalnici za življenje »JANUS« na Dunaju kakor tudi podružnici v Trstu za tako hitro in točno izplačilo zavarovalne glavnice s pripadnimi dobičkovnimi deleži po svojem pokojnem stricu Veleč, Dominiku Moretti župniku v Mossi.

Zato pa brez dvoma priporočam to zavarovalnico usakomur kateri se more in želi zavarovati.

Krmin, dne 16. nov. 1911.

Domenico Moretti.

M. Šuligoj, urar v Gorici
ulica Barriera 43 (tik drž. kolodvora.)

Zaloga švicarskih žepnih in stenskih ur, budilk itd. Poprave se izvršujejo točno in po nizki ceni z enoletnim jamstvom.

Zaloga najnovejših orkestrirjonov, šivalnih strojev raznih sistemov. Šivalni stroji pod jamstvom 10 let.

Daje se tudi na obroke.

Lepa prilika za tiste, ki potujejo v Gorico z državno železnico.

Odlukovana mizarska delavnica s strojevim obratom

ANT. ČERNIGOJ

Gorica Tržaška ul. št. 18.

Zaloga pohištva

iz

lastne delavnice.

Izdeluje

cerkvena dela,

spovednice,

klopi, okvirje,

klečalnice itd.

Vsakovrstna

dela za stavbe.

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,

v GORICI

Gospiska ulica št. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

Del. družba
Alfa Separator
Dunaj XII 3.
Tovarna za mlekarske naprave, kakor tudi cele mlekarske stroje, ledenice in hladilne stroje.

SIRIŠČE,
Naravno sirilo

v praških

iz najboljših izbranih telečjih želodcev.

Barva za sir

odlikujejo se, zlasti po snagi, terpežnosti in izdatnosti.

Zahtevajte cenike!

Delavnica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban Gorica,

Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franko. —

Krojaška delavnica.

Priporočam svojo delavnico veleč. duhovščini in p. n. slavnemu občinstvu v mestu in na deželi. Izvršuje točno in pošteno po najnovejših vzorcih. Pričakujem obilnih naročil in bilježim z odličnim spoštovanjem

IVAN ŠULIGOJ,

krojaški mojster

Gorica, ulica sv. Antona 12.

Zajamčeno prave

čebelno-voščene sveče

priporoča prečastitim cerkvenim predstojništvom ter slavnemu občinstvu po nizki ceni

J. Kopač

Št. 95 svečar, Gorica ulica sv. Antona 7.

ODLIKOVANA PEKARNA

JAKIN

Gorica, via Formica

ss priporoča za odjemanje raznega pečiva navadnega in najfinjšega. Pečivo je najboljšo. Priporočam se cenj. odjemalcem za obilen poset. S spoštovanjem

E. Jakin.

Tvrdba

A. & F. Anderwald

v GORICI

Tekališče Josipa Verdi št. 32

(v hiši sl. Centralne posojilnice)

priporoča visokočastiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo najrazličnejšo zalogo za

kolonjalno blago in delikatese.

Vedno sveže in prve vrste blago po najnižjih cenah.

POSTREŽBA TOČNA IN SOLIDNA.

Čast. mestnim strankam pošilja se blago na dom.

Velika izbira

GAMAŠ

in

GALOŠ

J. DRUFOVKA

GORICA, Gospiska ulica št. 3

nasproti „MONTA“.

Odlukovana pekarija

in sladčičarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

Izvršuje naročila vsakovrstnega pečiva, torte, kolače za birmanoe in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Peter Cotič,

čevljarški mojster, Gorica,

Raštelj 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razpošiljajo. Cene zmerne.

Edino zastopstvo najboljšega čistila za črevlje in usnje.

Podpisani naznanjam svojim in drugim odjemalcem, da sem preselil svojo krojaško delavnico iz Križne ulice nasproti „Šolskega Doma“ v ulico sv. Antona na dvorišče št. 7 v hišo g. J. Kopača, svečarja v Gorici.

Priporočam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, posebno veleč. gg. duhovnikom svojo izvršno delavnico za izdelovanje talarjev in drugih spadajočih oblek.

Z odličnim spoštovanjem udani

Josip Smet,

krojaški mojster v Gorici.

Nova slovenska mesnica

GORICA

v ulici Treh kraljev (Via Tre Rò) št. 16

pri kavarni Dogana.

Meso prve vrste, postrežba uljudna in solidna.

Velika izbèr razne divjačine in domače izvršno pitane perutnine.

Velika zaloga prešičjega mesa.

Na željo gg. naročnikov se dostavlja meso na dom.

Za mnogobrojen obisk

Andrej Frandolič,

mesar.

Nova trgovina

v ulici Rabatta 13.

Podpisana naznanjam, da sem odprla novo prodajalno vsakovrstnega pravega oljkega olja, mila in več vrst sveč itd. Priporočam se slavnemu občinstvu v mestu in na deželi.

Z odličnim spoštovanjem

Elizabeta Šauer,

ulica Rabatta 13.

OBLEKE BENJAMIN dobivajo se v veliki izbiri

♦♦♦ od kron 20—30 ♦♦♦

pri **J. MEDVED - GORICA.**

Priporočajte med seboj domačo tvrdko z modnim in oblačilnim blagom

Ivančič & Kurinčič

GORICA — Gosposka ul. št. 11. (via Giosuè Carducci) — GORICA — nasproti hotela treh kron.

Vsa drobnarija za šivilje in krojače.

JOSIP CULOT

v Raštelju štev. 2/25 v Gorici.

Velika zaloga vsakovrstnih igrač, okraskov za božično drevesce in punic za igračo.

Razpele iz kovine, rožni vencji in podobice, rokavice iz volne in sukna, čevlji in klape, zaloga drobnjave in kramarije na drobno in debelo, kipi in svetniki iz porcelana, seme za zelenjave in trave, moške in ženske nogavice, mošnjički in kovčegi, pipe, ustniki in cevi.

Nova trgovina z železno

Pinter & Lenard

Velika zaloga železa, cementa, kuhinjske posode, raznovrstnega orodja za poljedelce, mizarje, kovače i. t. d. sesalke, klosete, peči, štedilnike in vsi v to stroko spadajoči predmeti.

Cene zmerne, postrežba solidna, prijazna in domača.

Čenjenemu občinstvu se toplo priporočava

Pinter & Lenard.

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTRUVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 4½%, daje članom posojila na vknjižbo po 5¼%, na menice po 6%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Zadružni urad je v lastni hiši **Corso Glus. Verdi** št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

Naznanjam slav. občinstvu, da sem prevzel jaz. počenši s 1. novembrom znani

hotel „Pri zlatem Jelenu“

sedaj popolnoma preosnovan z okusno kuhinjo, dobrimi pijačami, s ceno postrežbo in snažnimi sobami.

Otvoritev se je vršila dne 5. novembra t. l.

ANTON PEČENKO.

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku.

Trskino (stokfkevo) jetrno olje.
Posebno sredstvo proti prsni boleznim in splošni telesni slabosti.
Izvrna steklenica tega olja na ravnomere barve po K 1-40, bele barve K 2.

Trskino železnato jetrno olje.
Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravijo v kratkem času s gotovostjo vse kostne boleznim, žlezni otroki, gošče, malokrvnost itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preliče se vedno v mojem kem. laboratorju predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim št. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Tvrdba Konjedic & Zajec

trgovina z železjem v Gorici

v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ (prej krojaška zadruga).

Priporoča bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbeno mizarstvo, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, žična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinjska in hišna oprava.

Postrežba točna, domača in cene konkurenčne.

Prosimo zahtevati listke blagajne radi kontrole.

Največjo zalogo pohištva za Goriško z lastnimi delavnicami za mizarstvo in tapetarsko stroko ima

A. Breščak - Gorica

Gosposka ulica št. 14 (v lastni hiši).

Velika izbér raznovrstnih žimnic, vložkov, ogledal, slik, stolov in vsega, kar spada h hišni upravi. Glede cen konkuriram lahko vsakemu, ker prodajam blago iz lastnih delavnic.

Za mnogobrojna naročila se toplo priporočam

ANTON BREŠČAK.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,

TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Podružnica „Ljubljanske kreditne banke“ v GORICI

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —
Vloge na knjižice obrestuje po 4½%, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Delniška glavnica K 8.000.000.

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 800.000. —

PODRUŽNICE: Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.